

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/112/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201673
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1318201673.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci manžela: V. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom C. č. XX, XXX XX A., proti manželke: J. V. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. č. XX, XXX XX A., zastúpenej Priecel & Partners, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pribišova 8, 841 05 Bratislava, IČO: 50 840 878, o rozvod manželstva, na odvolanie manželky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 11Pc/3/2018-25 zo dňa 24.05.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 11Pc/3/2018-25 zo dňa 24.05.2018, rozviedol manželstvo účastníkov V. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX a J. V. B., rodenej V., narodenej dňa XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 26.10.1974 v Bratislave, zapísané v knihe manželstiev bývalého Obvodného národného výboru v Bratislave II, vo zväzku 5, ročník 1974, na strane 135, pod poradovým číslom 879. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 18, § 19 a § 23 Zákona o rodine. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru o splnení zákonných podmienok rozvodu manželstva majúca za preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Konštatoval, že manželka potvrdila, že s manželom dlhšiu dobu nekomunikujú, žijú oddelene, každý na inom poschodí domu, pričom tento stav tiež trvá už dlhšie. Poukázal na to, že v manželstve sú manželia povinní si pomáhať, žiť spolu, vytvárať zdravé rodinné prostredie. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že tieto povinnosti si manželia neplnia, ich manželstvo si dlhodobo neplní svoj spoločenský účel a na základe ich vyjadrení nemožno očakávať zmenu situácie. Dospel k záveru, že ani vek a zdravotný stav manželov nie je dôvodom na konštatovanie o funkčnosti manželstva a plnenie jeho účelu, keď len samotný fakt, že manželia vôbec nekomunikujú je dôkazom nefunkčnosti manželstva. Rovnako prihliadal na vedené súdne konanie na tamjšom súde o určenie príspevku na domácnosť, ktorá skutočnosť vypovedá o nemožnosti manželov dohodnúť sa o nakladaní s finančnými prostriedkami a vedení spoločnej domácnosti. Ako príčinu rozvratu manželstva ustálil citové odcudzenie manželov. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie manželka prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Alternatívne zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh zamietnuť. Namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ktorým sa súd nevysporiadal s jej tvrdeniami a neumožnil jej

uplatniť všetky svoje práva vyplývajúce z príslušnej procesnej normy. Namietala, že súd nevykonal potrebné dokazovanie na dostatočné zistenie skutkového stavu, s predloženými dôkazmi sa riadne nezaoberal, resp. ich nesprávne vyhodnotil, postupoval prísne formalisticky a z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver. Vyslovila názor, že rozvod manželstva nebol a nie je opodstatnený. Namietala, že len tvrdenia manžela a ním uvádzané dôvody nie sú v súlade s ustanoveniami Zákona o rodine, podľa ktorých možno manželstvo rozviesť. Poukázala na hmotnoprávny dôvod rozvodu, ktorým je kvalifikovaný rozvrat manželstva a základným kritériom úvahy, či je manželstvo dostatočne rozvrátené sú objektívne hľadiská morálky celej spoločnosti, teda ide o objektívnu skutočnosť, ktorú musí mať súd preukázanú. Napadnuté rozhodnutie považovala za nezákonné a nesprávne. Tvrdenia manžela a opis spolužitia s ňou vyhodnotila ako zavádzajúce. Poukázala na to, že s manželom stále žijú v jednej a spoločnej domácnosti, s čím je neoddeliteľne spojené spoločné hospodárenie a prispievanie na chod spoločnej domácnosti. Vyslovila názor, že ak by vzťahy medzi manželmi boli také zlé ako uvádza manžel, mohol spoločnú domácnosť opustiť, resp. požiadať o to ju. Potvrdila, že manželstvo je síce do určitej miery poznačené stereotypom a vekom vypestovanými zlozvykmi, ale naďalej plní svoje základné funkcie, najmä spoločenskú, hospodársku a vzájomnej pomoci. Zdôraznila, že vzťahy medzi manželmi nie sú vôbec rozvrátené, manželia síce nežijú aktívnym sexuálnym životom, ale ich spolužitie je rovnaké ako u mnohých iných seniorských párov. Mala za to, že ustanovenia Zákona o rodine § 18 až 23 nie je možné sterilne aplikovať na ich prípad bez ohľadu na stav a vek manželov. Zotrvanie v manželskom zväzku nie je v rozpore s ich záujmami a potrebami a ani v rozpore so zákonom. Podľa jej názoru, manžel nepreukázal také neprimerané prejavy vo vzťahu k jeho osobe, že by došlo k porušeniu mravných spoločenských zásad, ktoré by odôvodňovali ukončenie spolužitia účastníkov a hlavne oprávnenosť postupu, ktorý zvolil. Zotrvala na zachovaní manželstva a rozvod považovala za predčasný. Vyslovila názor, že súd mal vykonať ďalšie dokazovanie za účelom odstránenia rozporov vo vyjadreniach manželov a zistenie skutočného stavu, aby mohol spravodlivo a bez pochybností rozhodnúť a nie sa len stotožniť s vyjadrením navrhovateľa. Mala za to, že bolo potrebné minimálne vykonať dôkaz výsluchom syna, ktorého spoločne vychovali a vyťažiť aj ďalších rodinných príslušníkov a rodinných známych za účelom ich relevantného vyjadrenia sa k skutkovým tvrdeniam účastníkov. Uviedla, že v prejednávaní veci neboli splnené hmotnoprávne predpoklady na rozvod manželstva, nebol preukázaný trvalý a vážny rozvrat, ktorý by nebolo možné odstrániť, napr. odborným poradenstvom. Zdôraznila, že súd je povinný zisťovať a vyhodnocovať dôvody rozvratu manželstva a starostlivo skúmať splnenie podmienok rozvodu manželstva. Dala do pozornosti, že za 44 rokov trvania manželstva si vytvorili určitý a hlavne fungujúci model spolužitia, pravidlá správania a uhrádzania nákladov za užívanie domu, pričom od manželov možno spravodlivo požadovať zotrvanie v takomto manželskom zväzku. Namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces z dôvodu, že na pojednávaní dňa 25.04.2018 je bolo predložené písomné vyjadrenie navrhovateľa, s ktorým sa nemala možnosť dostatočne oboznámiť a zaujať k nemu relevantné stanovisko. Poukázala na čl. 9 CSP upravujúci právo účastníka oboznámiť sa s dôkazmi a vyjadriť sa k nim.

4. Manžel vo vyjadrení k odvolaniu manželky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako správny, vychádzajúci z úplného zistenia skutkového stavu. Nesúhlasil s tvrdeniami manželky uvedenými v odvolaní, považujúc ich za nekompletné, nedôsledné. Poukázal na dlhodobé odcudzenie manželov po dobu 5 rokov, bez oslovenia a komunikovania manželky s ním o bežnom rodinnom a manželskom spolunažívaní, keď ho manželka ignoruje a neprejavuje vôbec záujem o jeho osobu. Zotrvával na stanovisku, že manželstvo je nefunkčné, formálne, so vzájomnou stratou dôvery a úcty manželov, ktorí žijú oddelene a tento stav nemožno napraviť žiadnymi zákonnými ustanoveniami. Na rozvode manželstva trval, nakoľko je z toho vzhľadom aj na jeho vek psychicky vyčerpaný a svoj život chce zmeniť a mať z neho radosť. Zo vzniknutej krízy v manželstve nevidí iné východisko ako rozdelenie manželstva. Uviedol, že v odvolaní manželky nie sú uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mohli tento stav zvrátiť. Nesúhlasil s námietkou manželky o nemožnosti sa vyjadriť k ním podanému písomnému vyjadreniu, ktoré jej bolo doručené na pojednávaní.

5. Manželka sa k vyjadreniu manželka nevyjadřila.

6. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie manželky nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku manželky vzťahujúcu sa k porušeniu jej práva účastníka konania na spravodlivý proces, keď namietala, že súd prvej inštancie jej neposkytol priestor na vyjadrenie sa k písomnému vyjadreniu manžela zo dňa 25.04.2018, odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že návrh na rozvod manželstva bol manželke doručený dňa 04.04.2018 spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu, ktorú výzvu využila a jej písomné vyjadrenie k návrhu bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 11.04.2018. Rovnako zo spisu vyplýva, že písomné vyjadrenie manžela zo dňa 25.04.2018 ako reakcia na vyjadrenie manželky bolo doručené manželke na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 24.05.2018, ktorú skutočnosť sama potvrdila. Z úradného záznamu z pojednávania konaného dňa 24.05.2018 je zrejme prítomnosť manželky a jej daný priestor vyjadriť sa k veci. Pokiaľ ide o samotný obsah písomného vyjadrenia manžela zo dňa 25.04.2018 odvolací súd konštatuje, že tento je veľmi stručný s nemenným stanoviskom manžela k rozvodu manželstva. Odvolací súd dospel k záveru, že k porušeniu práva účastníka konania na spravodlivý proces nedošlo, keďže manželka vzhľadom na stručný obsah písomného vyjadrenia manžela k jej vyjadreniu sa mala možnosť na pojednávaní s ním oboznámiť a reagovať naň, pričom predmetné vyjadrenie nie je takého rozsahu, aby bolo potrebné za účelom oboznámenia sa s ním, pojednávanie odročiť. Rovnako nemožno prihliadať na námietky manželky vo vzťahu k nedostatočne vykonanému dokazovaniu, keďže z konania jednoznačne vyplýva, že manželia spolu nežijú, resp. bývajú v jednom dome, avšak dlhodobo nevedú spoločnú domácnosť, nekomunikujú spolu a ich vzťah je dlhodobo a vážne narušený. Aj vzhľadom na jednoznačné stanovisko manžela a jeho nezáujem o obnovenie spolužitia, odvolací súd dospel k záveru, že správne súd prvej inštancie postupoval, keď nevykonal ďalšie dokazovanie vo veci a ako podklad pre rozhodnutie mu postačovalo vykonané dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s obsahom spisu a ich písomnými a ústnymi vyjadreniami.

9. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie manželky ako nedôvodné, keď neobstoja jej tvrdenia uvedené v odvolaní. Z vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že manželstvo medzi účastníkmi je trvale rozvrátené a neplní svoj účel. Odvolací súd poukazuje na jednoznačné a nemenné stanovisko manžela, ktorý trvá na rozvode manželstva a nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia. Na svojom stanovisku zotrval v priebehu celého konania a dôrazne ho prezentoval aj vo vyjadrení k odvolaniu manželky. S prihliadnutím na stanovisko manžela k rozvodu manželstva, skutočnosť, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti, resp. bývajú v jednom dome, ale každý z nich žije individuálne, nekomunikujú spolu a nedokážu sa dohodnúť ani na príspevkoch na bývanie, poukazujúc na ust. § 23 Zákona o rodine, odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne. Manželka neuviedla v odvolaní žiadne námietky, ktoré by zakladali dôvod pre zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o požiadavku manželky na odstránenie rozporov medzi manželmi prípadnou odbornou intervenciou, odvolací súd poznamenáva, že manželia mali možnosť využitia mediácie a poradenstva v priebehu celého súdneho konania, vrátane odvolacieho konania, pričom aj po dobu piatich rokov nekomunikácie mali možnosť hľadať riešenia. Z odvolacieho konania vyplynulo, že manžel trval na rozvode manželstva a jeho stanovisko je jednoznačné, odvolací súd preto nevidel dôvod na vyhovie odvolaniu a zrušenie napadnutého rozsudku. Správne súd prvej inštancie ustálil aj príčiny rozvratu manželstva. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a poukazuje naň.

10. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).